

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného JUDr. Borisem Vršínským, advokátem, sídlem Mezi Vodami 1955/19, Praha 4, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2021, č. j. MV-199421-10/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 10. 2021, č. j. 63 A 9/2021 - 46,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra (správní orgán I. stupně) dne 29. 9. 2020 podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. g) v návaznosti na § 9 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neprodloužilo žalobci platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – účasti v právnické osobě pro důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl při svém pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Tento závěr správní orgán učinil na základě utajované informace, jež byla součástí shromážděných podkladů pro rozhodnutí. Žalobcovo odvolání žalovaná zamítla. Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který žalobu taktéž zamítl.

II. Návrh na odkladný účinek a vyjádření žalovaného

[2] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost, v níž požádal o přiznání odkladného účinku.

[3] V odůvodnění žádosti stěžovatel uvedl, že právním následkem napadeného rozsudku, potažmo rozhodnutí žalované je skutečnost, že nedisponuje platným pobytovým oprávněním na území České republiky. Je tak povinen vycestovat, resp. pokud tak neučiní, bude jeho pobyt považován za nelegální se všemi z toho plynoucími důsledky, zejména hrozbou správního vyhoštění. Pokud bude stěžovatel nucen vycestovat dříve, než bude pravomocně rozhodnuto o jeho kasační stížnosti, hrozí zmaření účelu soudního přezkumu.

[4] Vycestování stěžovatele z území České republiky přitom významně zasahuje do jeho osobní sféry, především do jeho soukromého a rodinného života, neboť mu tím je znemožněno vést společný rodinný život s jeho nejbližšími rodinnými příslušníky, manželkou A. M. a nezletilými dětmi V. M. a E. M. pobývajících na území České republiky na základě platného povolení k trvalému pobytu. Je mu také podstatným způsobem znemožněno počít se svou manželkou třetí dítě a pomáhat jí s jeho výchovou. Vycestování stěžovateli taktéž znemožňuje vykonávat na území České republiky podnikatelskou činnost včetně funkce jednatele v mnoha jeho českých společnostech, což mu způsobuje nevratné ekonomické ztráty.

[5] Újma stěžovatele je závažná a reálná, jejíž následky (dobu, po kterou by nemohl vést se svými rodinnými příslušníky společný rodinný život, ekonomické ztráty jeho českých společností, zmařené finanční výdaje spojené s pobytem v zahraničí) by nebylo možné navrátit v původní stav. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí žalované se týká pouze stěžovatele a zprostředkovaně jeho rodinných příslušníků, nemůže přiznáním odkladného účinku vzniknout újma jiným osobám. Přiznání odkladného účinku není ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem, což potvrdil krajský soud v usnesení ze dne 12. 5. 2021, č. j. 63 A 9/2021 - 25, kterým přiznal odkladný účinek žalobě. Stěžovatel tak má za to, že pro přiznání odkladného účinku jsou splněny všechny podmínky.

[6] Žalovaná s návrhem nesouhlasí, neboť přiznání odkladného účinku je mimořádnou možností a dle jejího názoru pro ni nejsou naplněny podmínky. Rozhodnutí žalované nepředstavuje překážku případného pobytu stěžovatele na území České republiky na základě jiného právního titulu. Ačkoliv zde pobývají jeho rodinní příslušníci, dle žalované v posuzované věci převáží veřejný zájem na tom, aby na území státu dlouhodobě nepobývali cizinci, u nichž bylo shledáno, že existuje důvodné nebezpečí, že by při svém pobytu mohli závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Stěžovatel je řádně zastoupen advokátem, má tedy zajištěnu ochranu svých práv, případně lze právo stěžovatele účastnit se projednávání jím podané kasační stížnosti zajistit udělením víza k pobytu do 90 dnů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepřiznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože by musel opustit území České republiky, kde žije se svou manželkou a dvěma dětmi, což by znamenalo zásah do jeho soukromého a rodinného života. Z kasační stížnosti i správního spisu vyplývá, že na území ČR má vazby nejen rodinné a pracovní, vlastní zde také nemovitosti a je integrován do společenského života v místě svého bydliště v ČR. Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto poměrování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[11] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, ten lze spatřovat v ochraně bezpečnosti a veřejného pořádku. Stěžovateli nebylo jeho pobytové oprávnění prodlouženo právě z důvodu, že existuje důvodné nebezpečí, že by při svém pobytu na území mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, konkrétně základní hodnoty společnosti chráněné trestním právem.

[12] Pro zamítnutí návrhu ovšem nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do práv svědčících stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).

[13] Při tomto poměrování soud vyšel z předpokladu, že, jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o odkladném účinku je předběžné povahy a soud dosud nemá k dispozici utajovanou část spisu, z níž má nebezpečí narušení veřejného pořádku stěžovatelem vyplývat, nemohl tyto kolidující zájmy posoudit zcela informovaně. Soud proto vyšel zejména z okolnosti, že o kasační stížnosti je povinen dle § 172 odst. 10 zákona o pobytu cizinců rozhodnout přednostně a s nejvyšším urychlením, nejpozději do 90 dnů ode dne, kdy byla kasační stížnost podána. V rozhodnutí o samotné kasační stížnosti mu brání, jak již bylo výše uvedeno, absence části správního spisu, ovšem existuje předpoklad bezodkladného rozhodnutí poté, co ji obdrží. Vzhledem k tomu, že doba mezi rozhodnutím o odkladném účinku a meritorním rozhodnutím ve věci nebude nikterak dlouhá, jeví se intenzita zásahu do veřejného zájmu nižší. Zároveň ze správního spisu plyne, že stěžovatel nespáchal v minulosti na území ČR trestnou činnost. Ostatně i žalovaná ve svém vyjádření připustila, že by stěžovatel mohl v České republice zůstat a pobývat zde na základě jiného pobytového titulu. Ani z jejího pohledu tak zjevně není nezbytné, aby stěžovatel nutně a v co nejkratší době opustil území České republiky.

[14] Intenzitu újmy na soukromém a rodinném životě stěžovatele tak soud posoudil jako převažující oproti veřejnému zájmu. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku krajského soudu a rozhodnutí správních orgánů.

[15] Soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[16] Soud závěrem dodává, že z rozhodnutí o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační

stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, či usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 Ads 99/2014 - 58).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. prosince 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu